

IV kwartał 2018

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
IV KWARTAŁ 2018 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2019**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

Ludność w wieku 15-24 lata	IV kw. 2017	III kw. 2018	IV kw. 2018	IV kw. 2018 – IV kw. 2017 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	119	114	113	-6
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	84	71	76	-8
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	35	43	37	+2
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	30	37	32	+2
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	5	5	5	b.zm.
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	29,4	37,7	32,7	+3,3 pkt
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	25,2	32,5	28,3	+3,1 pkt
Stopa bezrobocia osób (w %)	14,3	11,6	13,5	-0,8 pkt

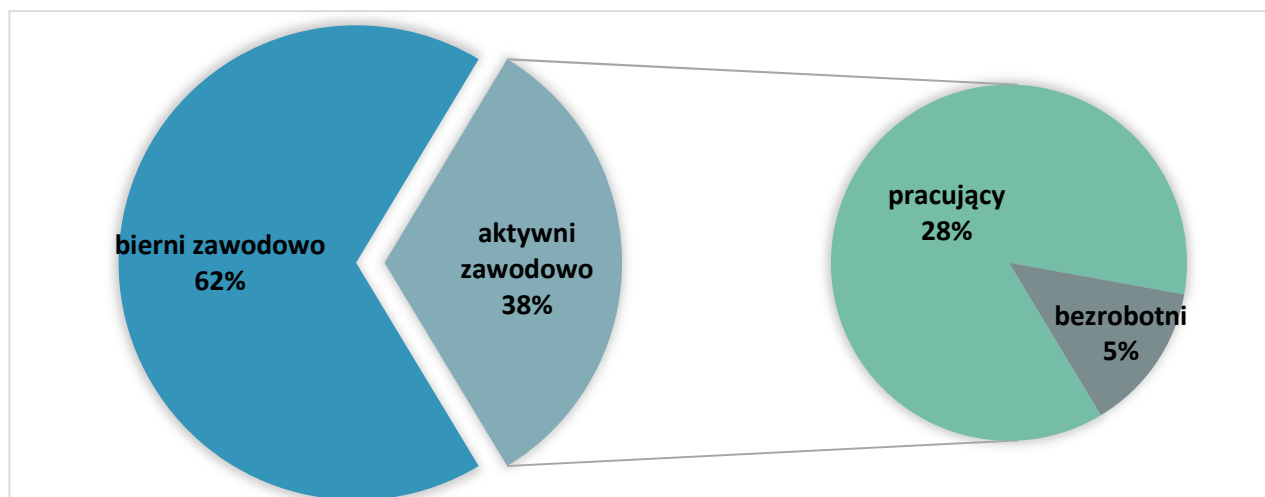
Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku:

"Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w, IV kwartale 2017 r. i III, IV kwartale 2018 r."

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W województwie podlaskim, podobnie jak w całej Polsce oraz Unii Europejskiej, osoby młode znajdują się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy. Spośród 113 tys. osób młodych, w wieku 15-24 lata, 76 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 37 tys. młodych osób aktywnych zawodowo, pracuje 32 tys. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w wieku 15-24 lata spadła o 8 tys. osób, natomiast liczebność aktywnych zawodowo wzrosła o 2 tys. osób. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy wiekowe aktywnością zawodową, gdyż tylko 32,7% z nich jest aktywnych zawodowo. Niski jest zwłaszcza udział osób pracujących w analizowanej grupie wiekowej – 28,3%. Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 25-54 lata przekroczył 80%.
- Na przestrzeni roku odnotowano poprawę sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do IV kwartału 2017 r. współczynnik aktywności zawodowej tej grupy wiekowej zwiększył się o 3,3 pp., a wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 3,1 pp. Dla porównania: dla ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 0,7 pp., a wskaźnik zatrudnienia o 1,0 pp. Natomiast liczba osób bezrobotnych w wieku 15-24 lata wyniosła 5 tys., podobnie jak w IV kwartale 2017 r. Stopa bezrobocia osób młodych osiągnęła poziom 13,5% i w skali roku zmniejszyła się aż o 0,8 pp. (stopa bezrobocia dla ogółu ludności województwa wyniosła 3,0% i zmniejszyła się o 0,6 pp.).

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24 lata (wg BAEL) w IV kwartale 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w IV kwartale 2018 r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2018

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET – Not in Employment, Education or Training) % udział w grupie wiekowej 15-24 w latach 2016-2017 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	woj. podlaskie (w %)		Polska (w %)		UE 28 (w %)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
ogółem	10,3	8,6	10,5	9,5	11,5	10,9
kobiety	11,4	*	11,1	10,7	11,9	11,2
mężczyźni	9,2	*	10,1	8,3	11,2	10,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT,

* b. danych

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W 2017 r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 9 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (10,9%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (9,5%) była niższa o 1,4 pp. niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (8,6%) niższa o 0,9 pp. niż wskaźnik ogólnopolski. Podobnie jak w skali Europy, większą bierność zawodową i edukacyjną wykazują młode kobiety; w Polsce wskaźnik NEET dla kobiet był o 2,4 pp. wyższy niż dla młodych mężczyzn (czyli 4-krotnie bardziej niż w UE, gdzie odnotowano różnicę o 0,6 pp.).
- W krajach Unii Europejskiej, a także w Polsce wskaźnik NEET, czyli odsetek młodzieży biernej zawodowo i edukacyjnie, w 2017 roku uległ zmniejszeniu (odpowiednio o: 0,6 i 1,0 pp.). W woj. podlaskim wartość tego wskaźnika zmniejszyła się, podobnie jak w kraju, o 1,0 pp.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym (stan w końcu kwartału)

Wyszczególnienie	IV kwartał 2017		III kwartał 2018		IV kwartał 2018		IV kw. 2018– IV kw. 2017 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	39997	100	36050	100	36786	100	-3211	-8,0
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:	11443	28,6	10036	27,8	10012	27,2	-1431	-12,5
		100		100		100		
➤ Kobiety	6279	54,9	5722	57,0	5651	56,4	-628	-10,0
➤ Zamieszkali na wsi*	5265	46,0	-	-	4617	46,1	-648	-12,3
➤ Z wykształceniem poniżej średniego	3906	34,1	3357	33,4	3336	33,3	-570	-14,6
➤ Z wykształceniem wyższym	2232	19,5	1831	18,2	1938	19,4	-294	-13,2
➤ Bez stażu pracy	4032	35,2	3416	34,0	3229	32,3	-803	-19,9
➤ Długotrwale bezrobotni	5030	44,0	4292	42,8	4118	41,1	-912	-18,1
➤ Osoby niepełnosprawne	228	2,0	226	2,3	236	2,4	8	3,5
➤ Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	152	1,3	99	1,0	115	1,1	-37	-24,3
➤ Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18r.ż.	3214	28,1	3001	29,9	2954	29,5	-260	-8,1
➤ Osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24 lata)	1258	11,0	1021	10,2	1125	11,2	-133	-10,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

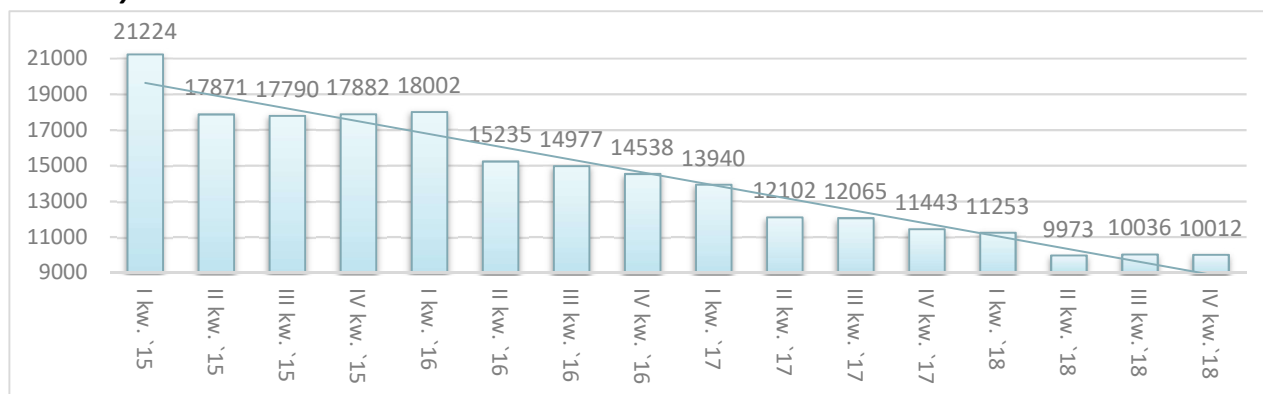
* Dane prezentowane w ujęciu rocznym

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu IV kwartału 2018 r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 10012 osób do 30 roku życia, co stanowiło 27,2% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 1431 osób, tj. o 12,5% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 8,0%).
- W końcu IV kwartału 2018 r. bezrobotne młode kobiety były w większości (56,4%). W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 1,5 pp.
- Niższy poziom wykształcenia (poniżej średniego) reprezentowało 33,3% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu IV kwartału 2018 r. i ich procent zmniejszył się na przestrzeni roku o 0,8 punktu. Z kolei osoby legitymujące się wykształceniem wyższym stanowiły 19,4% i było to 0,1 pkt. proc. mniej niż w końcu IV kwartału 2017 r.

- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o pracę. W końcu IV kwartału 2018 r. stażu pracy nie posiadało 32,3% młodych osób. Jednak i w tym zakresie sytuacja się poprawia, bowiem odsetek bezrobotnych do 30 roku życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 2,9 pp.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych oscylował wokół 41%. W porównaniu do IV kwartału 2017 r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 2,9 pp.
- W końcu IV kwartału 2018 r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,4%, a ich udział uległ zwiększeniu w ciągu roku o 0,4 pp.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił spadek liczby i odsetka osób młodych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. W końcu IV kwartału 2018 roku stanowili oni 1,1% młodych bezrobotnych i w porównaniu do IV kwartału 2017 r. ich udział zmniejszył się o 0,2 pp.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu IV kwartału 2018 r. znalazło się 3,0 tys. takich osób, tj. 29,5% spośród bezrobotnych do 30. roku życia. Ich udział wzrósł w porównaniu analogicznego okresu ubiegłego roku o 1,4 pp., co koresponduje ze wzrostem udziału bezrobotnych kobiet, które stanowią 91,2% tej kategorii bezrobotnych do 30 roku życia.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu IV kwartału 2018 r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 1125 bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (11,2%). W ciągu roku nastąpił wzrost udziału tej grupy o 0,2 pp.

Rysunek 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2015-2018 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie <i>j.m.</i>	IV kw. 2017		III kw. 2018		IV kw. 2018		IV kw. 2018– IV kw. 2017 (+/-)	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	7511	100	5766	100	5720	100,0	-1791	-23,8
• z powodu podjęcia pracy	4556	60,7	3065	53,2	3389	59,2	-1167	-25,6
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	2084	27,7	1351	23,4	909	15,9	-1175	-56,4
➤ Praca subsydiowana, z tego w ramach:	1382	18,4	618	10,7	547	9,6	-835	-60,4
➤ prac interwencyjnych	134	1,8	178	3,1	58	1,0	-76	-56,7
➤ robót publicznych	51	0,7	76	1,3	49	0,9	-2	-3,9
➤ środków na działalność gospodarczą	215	2,9	93	1,6	109	1,9	-106	-49,3
➤ refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	126	1,7	67	1,2	87	1,5	-39	-31,0
➤ bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	158	2,1	79	1,4	133	2,3	-25	-15,8
➤ bonu zatrudnieniowego	2	0,03	5	0,1	6	0,1	4	200,0
➤ refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	-
➤ inne	696	9,3	120	2,1	105	1,8	-591	-84,9
➤ Szkolenia	91	1,2	76	1,3	55	1,0	-36	-39,6
w tym w ramach bonu szkoleniowego	37	0,5	31	0,5	19	0,3	-18	-48,6
➤ Stáže u pracodawcy	535	7,1	651	11,3	303	5,3	-232	-43,4
w tym w ramach bonu stażowego	13	0,2	10	0,2	0	0,0	-13	-100,0
➤ Przygotowanie zawodowe dorosłych	1	0,01	1	0,02	0	0,0	-1	-100,0
➤ Prace społecznie użyteczne	5	0,1	5	0,1	4	0,1	-1	-20,0
w tym w ramach PAI	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	-
➤ Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	70	0,9	0*)	0,0	0	0,0	-70	-100,0

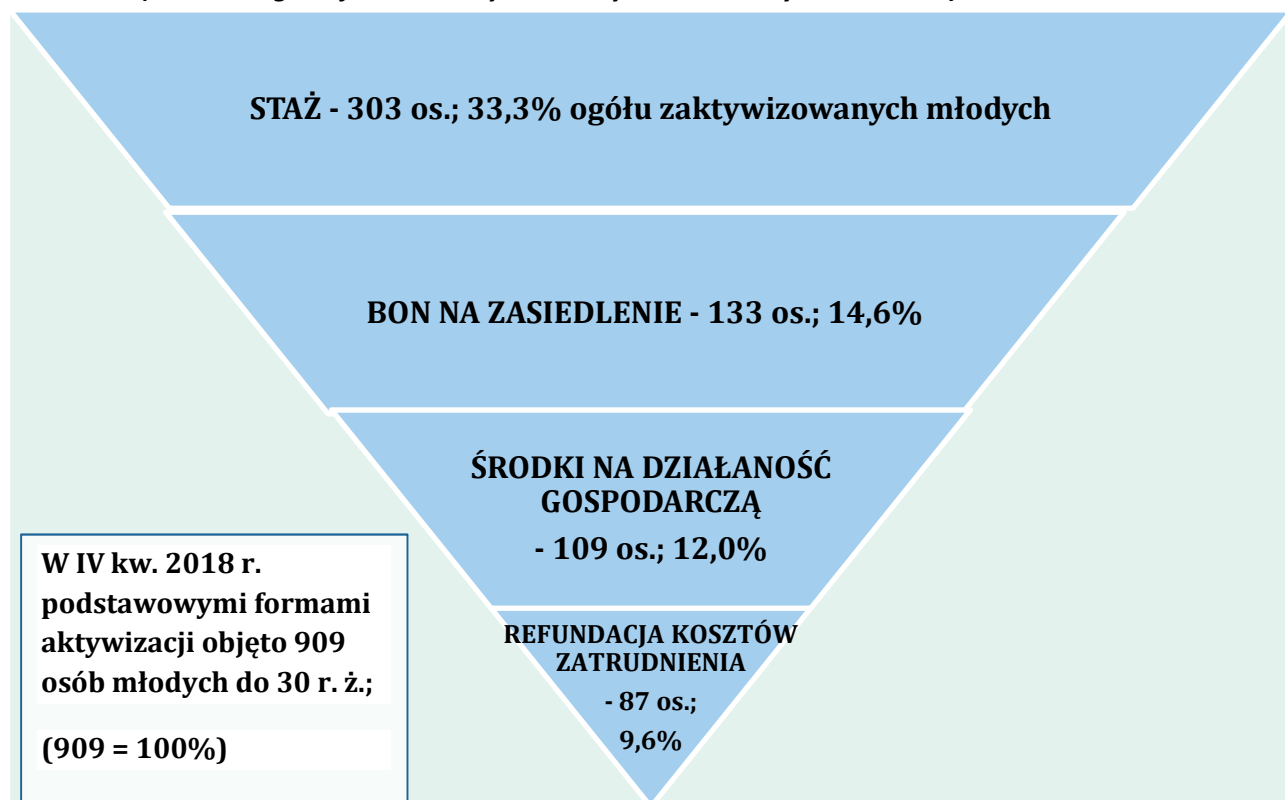
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

*) Zakończenie programu ZDA

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Młodzi bezrobotni, do 30. roku życia, którzy zostali wyłączeni z ewidencji bezrobotnych w IV kwartale 2018 r. (5720 osób), stanowili znaczny odsetek 43,7% spośród ogółu bezrobotnych (13100).
- Wraz ze spadkiem liczebności zarejestrowanych bezrobotnych zmniejsza się liczba osób korzystających z form aktywizacji oferowanych przez powiatowe urzędy pracy (prace interwencyjne, roboty publiczne, dofinansowywanie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne). Bezrobotni do 30 roku życia, którzy skorzystali z ww. subsydiów w IV kwartale 2018 r., stanowili 9,6% wszystkich bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji PUP z tej grupy wiekowej. W ramach prac subsydiowanych najwięcej osób młodych podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 133 osoby (o 25 mniej niż w IV kwartale 2017 r.) oraz rozpoczęło działalność gospodarczą subsydiowaną ze środków publicznych - 109 osób (o 106 osób mniej niż przed rokiem). Poza tym 75 bezrobotnych do 30 roku życia podjęło się prowadzenia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych (o 14 więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).
- Ponadto 87 młodych bezrobotnych skorzystało z oferowanej pracodawcom refundacji kosztów zatrudnienia (o 39 osób mniej niż przed rokiem), 58 młodych bezrobotnych skierowanych zostało do prac interwencyjnych (o 76 osób mniej) i 49 młodych bezrobotnych – do robót publicznych (o 2 osoby mniej niż w IV kwartale 2017 r.).
- Obok prac subsydiowanych popularną formą aktywizacji osób młodych są staże; z tej formy pomocy w IV kwartale 2018 r. skorzystały 303 osoby do 30 roku życia i było to o 232 osoby mniej niż przed rokiem (o 43,4%).
- W IV kwartale 2018 r. szkolenia rozpoczęło 55 młodych bezrobotnych, w tym 19 osób w ramach bonu szkoleniowego. W porównaniu do IV kwartału 2017 r. zainteresowanie szkoleniami wśród osób młodych spadło aż o 39,6%.
- Do prac społecznie użytecznych skierowano w IV kwartale br. 4 osoby do 30 roku życia (o 1 mniej niż przed rokiem).
- Generalnie, w IV kwartale 2018 r. zmniejszyła się liczba bezrobotnych korzystających z usług powiatowych urzędów pracy. Również liczba osób młodych rejestrujących się w PUP i opuszczających ewidencję urzędów pracy była mniejsza. W porównaniu do VI kwartału 2017 r. wyrejestrowanych zostało mniej o 1791 bezrobotnych do 30. roku życia, tj. o 23,8%, co związane było ze spadkiem liczby osób młodych podejmujących zatrudnienie o 25,6%, a także liczby osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy o 10,0%.

Rysunek 3. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w IV kwartale 2018 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

MIJSCA PRACY NA PODLASKIM RYNKU PRACY

- Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w IV kwartale 2018 r. do dyspozycji 5617 ofert pracy, tj. o 1497 (o 21,0%) ofert mniej niż w analogicznym okresie 2017 roku.
- Z ogólnej liczby ofert pracy liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w IV kwartale 2018 r. wyniosła 5175 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2017 roku zmniejszyła się o 1153, czyli o 18,2%.
- Pracodawcy zgłosili również 442 miejsca aktywizacji zawodowej (w tym 416 miejsc stażu oraz 26 miejsc pracy społecznie użytecznej), tj. o 344 (o 43,8%) mniej niż w analogicznym okresie 2017 r. Oferty stażu stanowiły 94,1% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w IV kwartale 2018 r.

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Podziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2018				
	Ogółem	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Wskaźniki produktu					
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	755	439	231	68	17
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	30	16	8	6	0
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	2373	1212	747	340	74
Wskaźniki rezultatu					
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	52	10	21	14	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W IV kwartale 2018 roku w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży **udzielono wsparcia 74 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia**, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Podziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Wśród nich 22,9% to osoby młode długotrwale bezrobotne. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 7 osób młodych.

Tabela 6. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe. Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2018				
	Ogółem	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Wskaźniki produktu					
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	23	12	0	1	10
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	326	110	39	60	117
Wskaźniki rezultatu					
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	180	79	62	20	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W IV kwartale 2018 r. kontynuowane były projekty w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach niniejszych projektów wsparcia udzielono 117 osobom biernym zawodowo poniżej 30 roku życia, w tym 10 osobom młodym z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 19 osób młodych. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku